Eduskunta
Kunta- ja terveysjaosto
HE 123/2018 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Ensi ja turvakotien liitto (ETKL) on vuonna 1945 perustettu valtakunnallinen kansalaisjärjestö, jonka sääntömääräinen yhteiskunnallinen tehtävä on puolustaa lapsen etua, turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta sekä ehkäistä perheväkivaltaa. Vuonna 2017 Ensi- ja turvakotien liiton lastensuojeluverkostosta, johon kuuluu 30 jäsenyhdistystä, sai apua yhteensä 12 203 eri syistä apua tarvitsevaa, mikä on ennätysmäärä ja reilu 1000 avunsaajaa edellisvuotta enemmän. Erityisesti avun saajien määrä on kasvanut erilaisissa matalan kynnyksen ja varhaisen tuen muodoissa eli ehkäisevässä toiminnassa ja toisaalta apua saavien lasten määrä (4 544) on lisääntynyt.

Ensi- ja turvakotien liitto kiittää mahdollisuudesta lausua tästä hallituksen esityksestä. Pyydämme valiokuntaa kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin valtion talousarviota arvioidessaan:

1. **Päihdeäitien kuntoutuksen ja hoidon rahoitus**

Vuosittain noin 6 % raskauksista on äideillä, joilla on päihderiippuvuus ja jotka tarvitsevat monipuolista apua kuntoutuakseen. Se merkitsee, että vuodessa noin 3600-6000 sikiövauvaa on vakavassa elinikäisen vaurioitumisen riskissä.

Ensi- ja turvakotien liiton valtakunnallinen Pidä kiinni® -hoitojärjestelmä pitää sisällään 7 päihdeongelmaisten, raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden kuntoutukseen erikoistunutta ensikotia (Helsinki, Espoo, Turku, Kokkola, Rovaniemi, Kuopio, Oulu), 7 avopalveluyksikköä (edellisistä muut paitsi Oulu ja lisäksi Jyväskylä) ja keskusjärjestön kehittämis- ja koordinaatiotyön toiminnan tueksi ja laadun varmistamiseksi. Pidä kiinni® - hoitojärjestelmän tavoitteena on ehkäistä ja minimoida sikiövaurioita tukemalla äidin päihteettömyyttä raskauden aikana ja jatkaa vanhempien päihdekuntoutusta vauvan syntymän jälkeen. Tämä erityisosaaminen on ollut Ensi- ja turvakotien liiton varassa ja tätä vaativaa työtä on tehty liitossa tänä vuonna jo 20 vuotta hyvin tuloksin. Riittävän pitkän kuntoutuksen jälkeen 2/3 äideistä on kuntoutunut vauvansa ensisijaiseksi huoltajaksi ja vauvat ovat vuoden iässä ikätasoaan vastaavalla kehitystasolla (Pajulon tutkimus). Tulokset ovat hyvät sekä inhimillisesti että yhteiskunnan kannalta, koska on pystytty ehkäisemään merkittävä määrä vauvojen vaurioitumista, huostaanottoja ja vanhemman päihdehaitoista koituvia kustannuksia.

Pidä kiinni® - hoitojärjestelmä tavoittaa vuosittain ympärivuorokautisessa kuntoutuksessa ja avopalveluissa noin 250 kuntoutujaa. Vuonna 2017 käynnistettiin lisäksi etsivän ja matalan kynnyksen toiminta mahdollisimman monen päihteiden kanssa kamppailevien odottavien tavoittamiseksi. Toiminta on käynnistynyt hyvin ja toiminnan käynnistysvuonna 2017 tavoitettiin lisäksi jo yhteensä 342 perhettä. Perheellä tässä tarkoitetaan odottavaa äitiä ja masuvauvaa, äitiä ja vauvaa tai äiti ja isää, jotka odottavat vauvaa tai joilla on jo vauva.

Hoitojärjestelmä on valtakunnallinen. Siitä vastaa, sitä koordinoi ja sen laatua varmistaa Ensi- ja turvakotien liitto. Sillä on yhteistyösopimukset palvelua tuottavien jäsenyhdistysten kanssa. Toiminta on käynnistynyt Raha-automaattiyhdistyksen tuella 1998. Ympärivuorokautisen kuntoutuksen rahoitus on ollut vakavassa riskissä jo kahdeksan vuoden ajan, koska pysyvää rahoitusta ei ole ollut. Syynä on ollut se, ettei ympärivuorokautista kuntoutusta ole enää voitu rahoittaa rahapelituotoista, koska sen on tulkittu kuuluvan kuntien vastuulle. Kunnat puolestaan eivät ole tästä selvinneet, koska niillä ei ole ollut asiantuntemusta odottavien ja juuri synnyttäneiden äitien/äitien ja isien ja vauvojen kuntoutukseen. Avopalvelujen rahoitus on tullut rahapelituotoista, tällä hetkellä Veikkauksen tuotoista, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen STEAn kautta. Avopalvelujen rahoitus on vakaalla pohjalta siltä osin, että toiminta on STEAn ohjeellisessa avustussuunnitelmassa myös tuleville vuosille. Haasteet avopalveluissa tulevat ennen kaikkea siitä, miten kunnat lähettävät päihdeongelmaisia odottavia tai juuri synnyttäneitä vauvoineen kuntoutukseen ja osallistuvat sitä kautta asiakasmaksuin kustannusten kattamiseen. Etsivä ja matalan kynnyksen työ on osa em. rahoitusta ja kunnille maksutonta.

Eduskunta on varmistanut ”päihdeäitien” ympärivuorokautisen kuntoutuksen jatkuvuuden aina vuosittain ns. joululahjarahoista. Merkittävä parannus edellä kuvattuun tilanteeseen on se, että päihdeäitien kuntoutukseen on varattu 3 miljoonaa euroa valtion talousarvioon vuosille 2018 ja 2019 siirtymävaiheena soteen. Se merkitsi vuonna 2018 sitä, että Ensi- ja turvakotien liiton Pidä kiinni® - hoitojärjestelmän rahoitus oli aikaisempaa vakaammalla pohjalla ja lisäksi pystyimme avaamaan uuden ympärivuorokautisen yksikön Ouluun yhteistyössä Oulun ensi- ja turvakotiyhdistyksen kanssa, koska alueella on todettua merkittäviä vauvaperheiden päihdeongelmia. Lisäksi muutama muu taho sai kyseistä rahoitusta päihdeäitien kuntoutukseen, mutta pääosin ei erikoistuneena vauvaperheiden kuntoutukseen.

Kun sote -uudistuksen toteutumisaikataulu ainakin siirtyi ja asiaan liittyy monessa suhteessa epävarmuutta, on välttämätöntä, että päihdeäitien kuntoutukseen varataan valtiontalouden suunnitelmassa tuleville vuosille rahoitusta päihdeäitien ympärivuorokautiseen kuntoutukseen. Lisäksi on tärkeää, että luodaan lainsäädännöllisesti pohjaa vakavasti päihdeongelmaisten odottavien ja juuri synnyttäneiden äitien ja vauvojen kuntoutuksen järjestämisen keskittämiseksi yhdelle toimijalle osana sosiaali- ja terveydenhuollon keskittämisasetusta ja kehitettävänä olevaa osaamis- ja tukikeskusrakennetta, OT- keskuksia. Ensi- ja turvakotien liiton arvion mukaan tarvittaisiin vielä ainakin kaksi ympärivuorokautista Pidä kiinni- ensikotia Suomeen lähinnä Keskiseen Suomeen ja Kaakkois-Suomeen. Liitolla on valmiudet edetä asiassa yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa, mikäli rahoitus saadaan varmistettua.

Ensi- ja turvakotien liitto kiittää siitä, että päihdeäitien kuntoutukseen on ollut rahoitusta valtion talousarviossa vuodelle 2018.

Ensi- ja turvakotien liitto pitää välttämättömänä, että päihdeäitien kuntoutukseen on rahoitusta valtion budjetissa vuodelle 2019 ja esittää, että määrärahan suuruutta nostetaan vähintään 4 miljoonaan. Yksistään Pidä kiinni- hoitojärjestelmän tällä hetkellä olevien yksiköiden vuosikustannukset ovat noin 3 miljoonaa ja tälle vuodelle rahoitusta on myönnetty myös muille tahoille.

Ensi- ja turvakotien liitto pitää välttämättömänä, että valtiontalouden suunnitelmaan ainakin vuosille 2020 ja 2021 varataan määräraha päihdeäitien kuntoutukseen, jotta Pidä kiinni- hoitojärjestelmän jatkuvuus ei vaarannu siirtymävaiheessa soteen.

Lisäksi liitto kiirehtii sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistä keskittämisasetusta, jotta päihdeäitien ympärivuorokautinen kuntoutus ja muut vastaavat vaativat sosiaalipalvelut saadaan turvattua keskittämällä niiden järjestämisvastuu ja rakentamalla ne osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä osaamis- ja tukikeskuksia, OT-keskuksia sekä varmistamalla niitä tuottajien järjestöjen toiminta-edellytykset ja toiminnan jatkuvuus.

2. Turvakotitoiminta ja turvakotipaikkojen riittävyys ja kehitysnäkymät

Suomi on ratifioinut ns. Istanbulin sopimuksen eli Euroopan Neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Sopimus astui Suomessa voimaan elokuussa 2015. Historiallinen sopimus laajentaa valtioiden oikeudellisesti sitovia velvoitteita väkivallan ehkäisemisestä, väkivallan vastaisen työn koordinoinnista ja uhrien auttamisesta. Sopimus velvoittaa Suomea ja valtion on osoitettava, että Istanbulin sopimuksen kattama väkivalta otetaan Suomessa vakavasti ohjaamalla sopimuksen edellyttämään väkivallan vastaiseen työhön tarvittavat resurssit. Suomi on raportoinut Istanbulin sopimuksen toimeenpanosta keväällä 2018, ja valvontaelin GREVIO on tehnyt tarkastuskäynnin Suomeen lokakuun alussa.

Kansainvälisen tutkimuksen mukaan Suomessa joka kolmas nainen 15-74- ikävuoden välillä joutuu lähisuhteissaan väkivallan kohteeksi tai sen uhan alaiseksi. Se tarkoittaa yli 900 000 naista. Lisäksi näissä tilanteissa on osallisina iso määrä lapsia. Euroopan Neuvoston asukaslukuun perustuva suositus turvakotien perhepaikkojen määrästä Suomelle on 500, ja viime vuosien myönteisten lisäyksienkin jälkeen niitä on vasta 179. Se tarkoittaa sitä, että joka vuosi erittäin suuri joukko apua tarvitsevia ei saa tarvitsemaansa turvakotipaikkaa kriisitilanteessa. Lisäksi turvakotiverkosto on edelleen liian harva ja matkat turvakotiin akuutissa kriisitilanteessa ovat liian pitkiä. Välimatkojen pituus voi näkyä myös siinä, että turvakodissa ollaan lyhyt aika kriisin ratkaisemista ajatellen, koska oma työpaikka, lasten päiväkoti tai koulut ovat liian kaukana.

Turvakotipaikkojen lisäämiseksi toiminnan rahoitukseen ehdotetaan valtion talousarvioesityksessä yhteensä 19,6 milj. euron määrärahaa, jossa on lisäystä n. 10 % eli 2,0 milj. euroa vuoden 2018 varsinaiseen talousarvioon verrattuna.

Lyhytaikaiseksi kriisiavuksi tarkoitettujen turvakotien lisäksi Suomessa tarvitaan resursseja matalan kynnyksen palveluihin, joihin on helppo tulla ja apua saa nopeasti, mutta myös riittävän pitkään. Väkivallasta selviytyminen vie aikaa. Järjestöt tuottavat tällä hetkellä suurimman osan valtakunnallisista ja paikallisista uhrien tuki- ja neuvontapalveluista.

Ensi- ja turvakotien liitto kiittää siitä, että turvakotipaikkojen lisäyksen tarve ja kansainvälisten sopimusten velvoitteet on otettu huomioon valtion talousarviossa ja että turvakotien rahoitukseen ehdotetaan vuodelle 2019 lisäystä 2 miljoonaa euroa tähän vuoteen verrattuna. Liitto ehdottaa, että lisäys vuodelle 2019 olisi 4 miljoonaa euroa tämän vuoden tapaan, jotta uusia turvakoteja pystyttäisiin perustamaan talousarvion asettamaa raamia nopeammin. Tarve on erittäin suuri ja liian suuri joukko akuutissa kriisissä perheväkivallan vuoksi jää ilman tarvitsemaansa turvakotipaikkaa ja turvakodit ovat liian kaukana.

Ensi- ja turvakotien liitto pitää välttämättömänä, että valtiontalouden suunnitelmaan varataan tuleville vuosille myös määräraha ja siihen lisäystä vähintään 2

miljoonaa euroa vuodessa, jotta pääsemme lähemmäksi Suomessa arvioitua tarvittavaa 500 perhepaikkaa.

Sote- uudistukseen liittyvässä lainsäädännössä ja uudistuksen toimeenpanossa on varmistettava se, että pitkälti järjestöjen varassa olevilla monirahoitteisilla (avustus Veikkauksen tuotoista+ kuntien toiminta-avustukset) avo- ja matalan kynnyksen palveluilla on jatkuvuus ja toimintaedellytykset. Maakuntien on voitava jatkossa avustaa näitä toimintoja, sillä ei eivät voi toteutua jatkossakaan pelkän Veikkauksen tuotoista tulevan avustuksen varassa.

Kunnat vastaavat riittämättömästi edelleen näihin tarpeisiin ja merkittävää muutosta ei ole perusteltua odottaa tapahtuvan maakuntien suhteen. Järjestöjen tulee olla jatkossakin merkittävä osaamis- ja lisäresurssi välivaltatyön alueella oikea-aikaisen ja riittävän avun takaamiseksi niin kriisitilanteissa kuin niistä toipumiseenkin. Erityistä huomiota ja huolta tulee kiinnittää lasten näissä tilanteissa tarvitsemaan apuun, joka jää tällä hetkellä liian usein toteutumatta.

3. Lapsiköyhyyden vähentämiseen liittyvät toimet ovat riittämättömiä

Tutkimusten mukaan Suomessa 110 000 lasta elää köyhyysrajan alapuolella. Lapsiperheen köyhyydellä on pitkät seurausvaikutukset lasten tulevaan elämään ja kehitykseen. Köyhyys sulkee lapsen helposti myös ulkopuolelle muille lapsille kuuluvista mahdollisuuksista esim. harrastuksista, leirikoulumatkoista, kavereiden syntymäpäivä juhlista. Köyhyydessä elävät lapset joutuvat myös muita helpommin kiusaamisen kohteeksi ja jätetyksi kaveripiirin ulkopuolelle. Tuoreimmat tutkimustulokset (THL 2018) kertovat siitä, että kaikkein vaurioittavinta on vauvaperheiden köyhyys. Vauva-aikainen perheen köyhyys näkyy lasten elämässä muita yleisempinä mielenterveys-, päihde- ja syrjäytymisongelmina.

Tilanne on ollut päättäjien tiedossa jo kauan. Talousarviossa 2019 on varattu määrärahoja alimpien päivärahojen korotukseen ja kunnallisen perusvähennyksen korottamiseen. Toimet ovat oikeansuuntaisia. Samaan aikaan lapsiperheiden toimeentulon kannalta täsmälleen päinvastaiseen suuntaan vaikuttavat asuntolainojen korkojen vähennysoikeuden pienentäminen ja etuuksien indeksikorotusten jäädyttäminen. Asumiskulut muodostavat suuren osan vauva- ja lapsiperheiden menoista ja edullisia vuokra-asuntoja on riittämättömästi. Erilaisilla sosiaaliturvaetuuksilla on poikkeuksellisen suuri merkitys vauva- ja lapsiperheiden pärjäämisessä. Perustoimeentulotuesta on muodostunut monille erilaisessa elämäntilanteessa oleville tuen saajille pitkäaikainen tuen muoto. Kela painiskelee koko ajan kasvavien perustoimeentulotuen hakijoiden määrän ja 7 päivän lakisääteisen ajan saavuttamisessa. Ehkäisevän ja harkinnanvaraisen toimeentulotuen käyttö, jolla voitaisiin saada perheen tilanne tasapainoon, käytetään vaihtelevasti kunnissa.

Ensi- ja turvakotien liitto pitää välttämättömänä, että valtion talousarviossa puututtaisiin suunniteltuja, sinänsä oikeansuuntaisia toimia, vahvemmin vauva- ja lapsiperheköyhyyteen. Liitto ehdottaa, että lapsilisien indeksikorotuksen jäädyttämisestä luovuttaisiin ja että tulevien vuosien valtiontalouden suunnitelmissa lapsilisien määrää nostettaisiin siten, että päästäisiin nykyistä kustannustasoa vastaavaan tasoon. Asuntolainojen korkovähennysoikeuden jatkuva supistaminen vaikuttaa merkittävästi lapsiperheisiin, koska edullisia vuokra-asuntoja ei ole riittävästi saatavilla. Liitto ehdottaa, että asuntolainojen korkovähennysoikeuden supistamisesta luovuttaisiin.

Valtion talousarviossa tulee huolehtia siitä, että Kelalla on taloudelliset edellytykset vastata 7 päivän määräajassa perustoimeentulotuen kasvavaan tarpeeseen ilman, että se joudutaan tekemään muiden etuuksien määräajoista tinkimällä. Tällä on iso merkitys myös lapsiperheiden pärjäämisen kannalta.

4. Lastensuojelun resurssit riittämättömät ja LAPEn kehittämistyön, etenkin perhekeskusten ja ns. OT-keskusten kehittämisen jatkuvuus turvattava

Valtion talousarviossa pyritään vastaamaan kasvavaan lastensuojelun tarpeeseen lisäämällä lastensuojelun sekä perheille annettavan kotipalvelun rahoitusta. Suunniteltu 15 milj. euron lisäys lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotiapuun sekä vanhusten kotihoitoon ja veteraanien kotiin vietäviin palveluihin on myönteistä. Talousarvion seurantaindikaattorit osoittavat, että lastensuojelun tehostetun perhetyön asiakasmäärät ovat kasvussa, samoin kuin erityisen tuen tarpeen mukaiset käynnit äitiys- tai lastenneuvolassa tai koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa. Haasteena on, miten varmistetaan, että kunnille annettava lisärahoitus todella kohdentuu valtion talousarviossa esitettyihin tarkoituksiin, kun ns. ”korvamerkittyjä” valtionosuuksia ei enää ole. Lastensuojelun rahoitusta on lisätty viime vuosikymmeninä ja ETKL yhtyy Lastensuojelun Keskusliiton ehdotukseen siitä, että tarvitaan kattavaa selvitystä siitä, miten lastensuojelun kehittämiseen tähtäävät toimet ovat todellisuudessa valtakunnallisesti vaikuttaneet.

Ensi- ja turvakotien liitto esittää vakavan huolensa siitä, että lastensuojelun asiakasmäärät työntekijää kohden ovat kohtuuttoman suuret. Se merkitsee sitä, että laadukkaan lastensuojelun toteuttaminen tai edes lainsäädännön vähimmäisedellytysten täyttyminen on mahdotonta. Keinot muuttaa tilannetta ovat joko se, että lastensuojelun asiakasmäärää pystytään merkittävästi vähentämään, mikä ei ole mahdollista lyhyellä aikavälillä tai lisäämällä työntekijöiden määrää.

Lastensuojelun yhä kasvavat asiakasmäärät edellyttävät työntekijämäärän lisäämistä, jotta yksittäisen työntekijän asiakasmäärää voidaan akuutisti vähentää. Valtiolla on vähän muita vaikuttavia keinoja työntekijämäärään vaikuttamiseen kuin asiakasmäärän rajaaminen lailla. Pätevien työntekijöiden saatavuuteen pitää vaikuttaa myös työskentelyolosuhteita parantamalla ja koulutusmääriä lisäämällä.

Lasten ja perheiden palvelujen kehittämisohjelma, LAPE, on ollut tärkeä lasten ja perheiden palvelujen kehittämisessä kuluneella hallituskaudella. On selvää, ettei LAPE:n isoja tavoitteita pystytä neljässä vuodessa saavuttamaan. ETKL:n arvion mukaan eri puolilla Suomea on käynnissä erittäin myönteistä kehittämistyötä mm. perhekeskusten saamiseksi kokoamaan hajallaan olevia lapsiperheiden palveluja joko saman katon alle tai verkostomaisiksi ratkaisuiksi. Liitto on huolissaan siitä, että hyvä kehittämistyö jää kesken ja kehitetyt toimintamallit eivät pääse vakiintumaan käytännön toiminnaksi ja asetu uuteen sote-rakenteeseen. Erityisen pahasti on kesken vaativimpiin sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiin, monitarpeisiin lapsiin ja lapsiperheisiin keskittyvien ns. osaamis- ja tukikeskusten, OT-keskusten valmistelu. ETKL pitää välttämättömänä, että tätä työtä jatketaan myös vuonna 2019 ja siihen suunnataan valtion talousarviossa resursseja. LAPE-hankkeen kokemusten pohjalta valtion tulee luoda selkeä kansallinen visio lasten ja perheiden palveluiden organisoinnista ja kansallisesta sisällöllisestä kehittämisestä. Ilman velvoittavaa toimeenpanoa tulee palvelurakenne muodostumaan hajanaiseksi ja asettaa lapset eriarvoiseen asemaan.

Sote- uudistukseen liittyvät hallituksen esitykset, etenkään valinnanvapauteen liittyvä hallituksen esitys, eivät tunnista sitä, miten suuri merkitys sosiaali- ja terveysjärjestöillä on lasten ja lapsiperheiden pärjäämisessä, matalan kynnyksen tuessa ja palveluissa ja laajemminkin sosiaalipalvelujen

alueelle. Maakunnilla tulee olla jatkossa mahdollisuus antaa toiminta-avustuksia ja tehdä kumppanuussopimuksia järjestöjen kanssa niillä alueilla, joilla ei toimita markkinoilla. Maakunnan velvoite tarjota asiakasseteli sosiaalisen kuntoutuksen alueella vie merkittävän osan järjestöjen sellaisesta toiminnasta markkinoille, jota tällä hetkellä tehdään Veikkauksen tuotoilla avustettavana toimintana. Kyse on STEAn kautta sosiaali- ja terveysjärjestöille vuonna 2017 tulleesta rahoituksesta 142 miljoonan euron suuruinen osuus, se koskettaa 629 järjestöä ja 951 avustuskohdetta. Ongelmalliseksi asian tekee se, että sosiaalihuoltolain 17§, jossa määritellään sosiaalista kuntoutusta on epäselvä, mikä vaikeuttaa tilannetta entisestään. Ensi- ja turvakotien liiton lausunnossa sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 4.7.2018 on käsitelty tätä kokonaisuutta laajasti ja tarvittaessa kyseinen lausunto voidaan toimittaa jaoston käyttöön.

Ensi- ja turvakotien liitto pitää myönteisenä, että lastensuojelun ja perheille annattavan kotipalvelun rahoitusta valtion talousarvioesityksessä lisätään. Liitto kysyy kuitenkin, miten varmistetaan, että myönnetyt määrärahat todella menevät tarkoitettuun kohteeseen?

Ensi- ja turvakotien liitto pitää välttämättömänä, että lastensuojelun työntekijöiden asiakasmäärästä/työntekijä säädettäisiin lailla, koska tällä hetkellä tilanne on kestämätön eikä työntekijöillä ole käytännössä suuresta asiakasmäärästä johtuen mahdollisuutta turvata lapsen etua ja oikeuksia.

Ensi- ja turvakotien liitto esittää, että valtion talousarvioon vuodelle 2019 lisättäisiin määrärahaa LAPEn kehittämistyön jatkamiseen etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisten OT-keskusten kehittämiseen, jotta voidaan vastata kaikkein vaikeimpien ja vaativimpien lasten ja lapsiperheiden tarpeisiin monialaisella yhteistyöllä ja vahvistaa osaamista. Nyt nämä lapset ja vauva- ja lapsiperheet eivät ole kenenkään vastuulla eikä yksittäisen tahon osaaminen riitä heidän tarpeisiinsa vastaamiseen.

Ensi- ja turvakotien liitto pitää välttämättömänä, että sote-uudistuksessa turvataan sosiaali- ja terveysjärjestöjen monialaisen toiminnan edellytykset, maakuntien mahdollisuus antaa toiminta-avustuksia ja tehdä kumppanuussopimuksia järjestöjen kanssa silloin, kun ei toimita markkinoilla. Valinnanvapauteen liittyvässä hallituksen esityksessä (§24) tulee luopua maakunnan velvoitteesta tarjota asiakasseteli sosiaalisessa kuntoutuksessa, koska se vaarantaa järjestöjen matalan kynnyksen ja varhaisen tuen avustamisen mahdollisuuden tulevaisuudessa. Minimissään se tulee rajata vain osaan sosiaalihuoltolain 17§:n tarkoittamasta sosiaalisesta kuntoutuksesta sosiaalihuoltolakia selkiyttämällä.

Helsingissä 9.10.2018

Riitta Särkelä
YTT, pääsihteeri
Ensi- ja turvakotien liitto
riitta.sarkela@etkl.fi
puh. 050 63 663